

"Türk'ten de Kürt'ten de özür diliyorum"

NAZAN ÖZCAN

Politika / 24/03/2013

DTK Eşbaşkanı Aysel Tuğluk, yeni süreçten umutlu. Başarmaktan başka seçeneklerinin olmadığını belirten Tuğluk, "Geleceğimiz nokta burasıydı. O yüzden, keşke 10-20 yıl önce yapabilseydik. Topluma özür borcumuz var" diyor. Abdullah Öcalan'ın mektubundan sonra, herkes yorumlara başladı. Çoğunluk olumlu bulsa da, itirazı olanlar da var. DTK Eşbaşkanı ve Van milletvekili Aysel Tuğluk da bu mektubu Radikal için değerlendirdi. Tuğluk bu sefer umutlu. Ama bir siyasetçi olarak kendi sorumluluğunu da üstleniyor: "Keşke bunu 10-20 yıl önce yapabilseydik. Biz siyasetçilerin bu yanlışta payı var. Bir siyasetçi olarak Türk'ten de Kürt'ten de özür diliyorum."

Abdullah Öcalan'ın mektubunu nasıl buldunuz?

Bende bir şaşkınlık yaratmadı. Çünkü zaten Öcalan buydu: Türkiyeli bir bakış açısı. Ama gerçekten heyecanlandırdı. Çünkü mesajlar, çok vicdani, ahlaki bir vizyonla yazılmış. Ülkenin birliğini bütünlüğünü zedeleyecek hiçbir talep yok ortada. Sadece Kürtler kazansın, gerisi beni ilgilendirmiyor diyen bir metin değildi.

Diyarbakır'da kimle konuşsak, 'Barış olacak bu sefer' diyor, ama arkasından 'inşallah' diye ekliyor...

Ben bu sefer başaracağız diyorum, çünkü başka seçenek yok. Çünkü bu savaş, kargaşa hepimizi çok yordu. Ve birbirimize ne kadar acı verirsek verelim, geleceğimiz nokta burasıydı. O yüzden, keşke diyorum, 10-20 yıl önce yapabilseydik. Aslında biz siyasetçilerin topluma özür borcu var. Topluma şunu demeliyiz: Barışı getiremedik, başaramadık, özür diliyoruz.

Siz diyebiliyor musunuz peki?

Biz ne kadar Mezopotamyalıysak, o kadar da Anadoluluyuz. Aslında Kürtler ve Türkler o kadar içiçe girdi ki artık yeni bir etnisite oluşturduk. Türk biraz Kürtleşti, Kürt biraz Türkleşti. Geçmişte birbirimizi öldürdük evet, o yüzden tarihsel geçmişini yeniden güncellememiz lazım. Halklarımıza onurlu bir barışı armağan etmeliyiz. Ve biz siyasetçilerin bu yanlışlıklarda payı var. Bir siyasetçi olarak Kürt'ten de Türk'ten de özür diliyorum.

Siz umutlu musunuz süreçten?

Kürtler çok acı çekti, çok bedel ödedi. Roboski ya da Pozantı tek başına isyan sebebi Kürtler açısından. 10 bin silahsız ve siyaset yapan Kürt'ün haksız hukuksuz cezaevlerine atılması bir isyan sebebi. Bütün bunlara rağmen, Kürtler bugün eğer birlikte yaşamaktan, birlikte kazanmaktan bahsediyorlarsa, bu Öcalan sayesinde. Bunun bilinmesi lazım. Öcalan 'ya zafer ya yenilgi'yi değil, 'orta yol'u temsil ediyor. Dolayısıyla bu şansın iyi değerlendirilmesi gerek. Bu sefer barışmak ve başarmak zorundayız. Başaramazsak, cidden bir daha barışı konuşmak çok zor olacak. Kürtler çok aldatıldı... Toplumun bir belleği var. Bu kez aldatılmak ve oyalanmak istemiyorlar. Ahmet Türk ilk görüşmeye gittikten sonra birlikte Diyarbakır'a geldik. Havaalanında hemen insanlar yanımıza geldi. Önce şunu sordular: "Durumu nasıl, sağlığı nasıl?" İkinci dedikleri şeydi: "Bu iyi bir durum ama ne olur dikkatli olun. Bu sefer bizi yanıltmasınlar." Kaygı var. Biz bu süreci sonuna kadar destekleyeceğiz ama ihtiyatlı bir iyimserlik içindeyiz.

Herkesin merak ettiği şey aynı: Bundan sonra ne olacak?

Bu sefer durum çok farklı. Öcalan demokratik çözümde ciddi ve kararlı. Kandil de Kürt siyaseti de ciddi ve samimi. Fakat

burada asıl sorun, devlet ve AKP ne kadar ciddi ve samimi? Kürt tarafı, bu ciddiyetini ve samimiyetini gösterecek adımlar atmaya başladı. Kamu görevlilerinin bırakılması gibi. Ve mektupla Öcalan şunu ilan etti: "Birlikte özgürleşeceğiz. Silahlı siyasetten silahsız siyasete geçiyoruz." Bu yeni bir durum ve silahlı güçlerin dışarı çıkması tartışılıyor. Peki devlet, AKP ne yapacak?

Sizce ne yapacak?

Bu konuda güzel sözler dışında bir şey duymadık. Hükümetin de pratik adımlar atması gerek.

Nedir o gerekli adımlar?

Bizim 10 bin siyasetçi silahsız evladımız içerideyken, hangi siyasetle çözeceksiniz? Madem 'siyasetle çözeceğim' diyorsunuz, o zaman siyasetçileri dışarıya bırakacaksınız. Bunu yapmak güven yaratır. Geri çekilmeden sonra mesele şu noktaya gelecek: Anayasada Kürtlerin hakları nasıl tanınacak? AKP'nin kafasında Kürt sorununun anayasal çözümü ile ilgili mutlaka bir şeyler vardır. Ancak bunu mutlaka BDP ile de paylaşmalılar. Anayasal güvence olmadan bu sorun çözülmez.

Öcalan 'Helalleşin' dedi, sizce Türkler helalleşmeye hazır mı?

Bu toplumun doğusuna da cenazeler geldi, batısına da. İki toplum da yaralı bu anlamda. Fakat her şeye rağmen, bu toplum, bir şekilde, birlikte yaşamayı beceriyor. Bu önemli ve elbette ki bir yüzleşmeye ihtiyaç var. Helalleşme de yüzleşmeden sonra olmalı.

Mektuptan sonra Kürtlerin güveni daha mı yerine geldi sizce?

Kürtler, bizler Öcalan'a çok güveniyoruz. Arada sınıfsal bir bağ da var. Çünkü Öcalan da yoksul bir köy çocuğu. Öcalan bizden biri olarak bakıyor toplum. O yüzden Öcalan ne derse o noktada toplum. O yüzden biz onunla çözmeniz gerekiyor dedik. Öcalan'dan başka hiçbir güç bu süreci başlatamazdı. AKP'ye karşı kesinlikle bir güven sorunu var, ama başkanımız bunu söylemişse, bildiği bir şey vardır diye düşünüyor.

Alanda Türk bayrağı olmaması eleştirilerine ne dersiniz?

Bazı şeyleri zamana bırakmak ve ikna üzerine kurmak lazım. O bayrak altında Kürtlere Türk olmak dayatıldı, o yüzden aynı şeyi hissetmek istemiyor. Yoksa bayrakla ne sorun olabilir ki? Ortak değer bu, Türkiye'nin kuruluşunda Kürtler de can verdi. O bayrak ortak kazanıldı ama sonrasında yaşananlar, ortaklığı yıprattı.

CHP'nin tavrına ne diyorsunuz?

CHP'yi yeni CHP yapacak şey, Kürt meselesine yaklaşımıydı. Bu sürecin içinde olması gerekirdi. CHP'nin serzenişi var, bize bilgilendirme yapılmıyor diye. Bunu AKP yapmıyorsa, BDP'nin yapması gerektiğini düşünüyorum. Bunu da önerdim zaten arkadaşlara.

Öcalan'ın konuşmasındaki dini vurgular eleştirildi. 'Laiklik Öcalan'a da lazım olur' diyen var...

Orada bütün inançlar, bütün kültürler diyor. Ama İslam, Ortadoğu'daki etkin inanç, bunu kimse göz ardı edemez. Ayrıca ben öyle okumadım metni. Bölgede tarikatlar, radikal dinci gruplar oluşmamışsa, PKK ve Öcalan sayesinde. PKK laikliğin güvencesidir.

Kadınlara yönelik vurgusu da çok yoğundu. Kadın ve Kürt siyasetçi olarak ne hissettiniz?

En son görüşmeden bize verilen bilgilerde şöyle diyor Öcalan: En başarılı olduğumuz konu kadın meselesindedir. Benim için ülkeden, topraktan, vatandan daha önemli olan şey, kadın özgürlüğü." O nedenle de Kürt kadınları Öcalan'ı çok sever. Kadınlara çok da güveniyor. Hatta şöyle demişti bir görüşmede: "Bizim mücadelede erkekler ihanet etti ama kadınlar etmedi". Bize de iyi geliyor bunlar tabii, hemen erkeklerin önüne koyuyoruz.